

Decyzja
Prezydium KK
nr 100/12

ws. opinii o projekcie ustawy MPiPS z dnia 27 kwietnia 2012 r. *o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw*

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu ustawy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2012 r. *o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw*.

- Negatywnie oceniamy propozycję zróżnicowania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w ten sposób, iż dla osób wymienionych w art. 8 ust 16 pkt 1-5 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowić ma kwota 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, zaś podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 8 ust. 16 pkt. 6 ustawy stanowić ma kwota 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Twórcy projektu wskazują, iż u podstaw zróżnicowania leży chęć premiowania osób, które były aktywne zawodowo i odprowadzały składki na swoje przyszłe świadczenia.

Podkreślić należy, iż w grupie osób wymienionych w art. 8 ust. 16 pkt 6 ustawy ujęte są osoby bezrobotne po ustaniu prawa do zasiłku, które złożą wniosek do ZUS o zamiarze korzystania z przerwy na wychowywanie dziecka. Ponadto, w grupie tych osób znajdują się również byli pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę na czas określony, która ustała w trakcie urlopu wychowawczego z przyczyny upływu czasu na jaki została zawarta. Nie będą to więc osoby dotąd nieubezpieczone czy z krótkim stażem ubezpieczeniowym, jak chce wskazać projektodawca. Nie zostanie zatem osiągnięty w tym zakresie cel ustawy. Wprowadzenie w życie art. 8 ust. 16 pkt 6 będzie miało ten skutek, iż zostanie utrzymane nadal nierówne i niekorzystne traktowanie w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresie przerwy w aktywności zawodowej w związku z wychowywaniem dziecka osób zatrudnionych na umowę czasową w porównaniu z osobami zatrudnionymi na czas nieokreślony.

Aby uniknąć tych, naszym zdaniem, bezzasadnych różnicowań proponujemy wprowadzenie do projektu ustawy następujących zmian:

1) w art. 8 ust. 16 po punkcie 5 dodać punkt 5a) w brzmieniu:

„Osobę bezrobotną po ustaniu prawa do zasiłku, która złoży wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze korzystania z przerwy na wychowywanie dziecka w rozumieniu niniejszej ustawy.”

2) art. 8 ust. 16 pkt 6 nadać następujące brzmienie:

„Osobę nieubezpieczoną lub osobę o której mowa w pkt 1-4, jeżeli nie spełniła warunku 6 miesięcy wykonywania działalności lub współpracy w rozumieniu niniejszej ustawy.”

3) w art.18 ust. 5 wyrazy „o których mowa w art. 8 ust 16 pkt 1do 5” zastąpić wyrazami „o których mowa w art. 8 ust. 16 pkt 1do 5a”.

- Negatywnie oceniamy zawarty w art. 8 ust. 18 warunek 6 miesięcy wykonywania działalności pozarolniczej, działalności zarobkowej i współpracy rozumiany w ten sposób, iż osoba chcąc skorzystać z podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresie przerwy w aktywności zawodowej w związku z wychowywaniem dziecka powinna bezpośrednio przed okresem sprawowania opieki podlegać ubezpieczeniom społecznym z wymienionych powyżej tytułów.

Należy przypomnieć, iż zawarty w art. 186 Kodeksu pracy obowiązek posiadania 6 miesięcznego okresu zatrudnienia przez pracownika chcącego skorzystać z urlopu wypoczynkowego rozumiany jest w ten sposób, iż do sześciomiesięcznego okresu zatrudnienia wlicza się poprzednie okresy zatrudnienia. Jednym z postulatów dla opracowania niniejszego projektu było zrównanie praw kobiet i mężczyzn bez względu na rodzaj zatrudnienia w zakresie urlopu wychowawczego. Postulat ten nie będzie zrealizowany jeżeli będzie utrzymane różnicowanie 6 miesięcznego okresu ubezpieczenia otwierającego prawo do podlegania ubezpieczeniom społecznym w okresie przerwy w aktywności zawodowej w związku z wychowywaniem dziecka.

- Art. 6 projektu stanowi, że ustawa dotyczy rodziców dzieci, które urodziły się po dniu 31 grudnia 2012 roku z wyjątkiem art. 1 pkt. 5 lit a i c projektu ustawy, które dotyczą również osób przebywających na urloпах wychowawczych w dniu wejścia w życie ustawy.

Oznacza to, iż w stosunku do pozostałych osób – rodziców (tych, którzy nie przebywają na urlopie wychowawczym w dniu wejścia w życie ustawy, bo do tego urlopu prawa nie mają) ustawa nie będzie miała zastosowania mimo, że w tym dniu część rodziców sprawujących osobistą opiekę nad dziećmi spełni przesłanki, o których mowa w art. 1 pkt 2 projektu.

Projektodawcy za zaletę wskazują, iż jego realizacja będzie wymagała stosunkowo niskich nakładów początkowych. Jednak kosztem społecznym tych niskich początkowych nakładów jest nieobjęcie zabezpieczeniem społecznym rodziców dzieci już urodzonych, w dniu wejścia w życie ustawy. Tym samym utrzymuje się stan niepewności emerytalnej tych osób. Nie przeprowadzono ewaluacji, jakie byłyby koszty objęcia wszystkich rodziców spełniających przesłanki składkami ubezpieczeniowymi od dnia 1 stycznia 2013 roku. Autorzy projektu nie przedstawili również argumentów uzasadniających pominięcie części rodziców wsparciem w postaci składek ubezpieczeniowych.

Gdańsk, 12 czerwca 2012 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Łydorek